

Asia C-708/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

30.12.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

County Court at Birkenhead (Yhdistynyt kuningaskunta)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

30.12.2020

Kantaja:

B T

Vastaajat:

Seguros Catalana Occidente

E B

**COUNTY COURT AT BIRKENHEADISSA KÄSITELTÄVÄSSÄ ASIASSA
(kanne nro [– –]), JOSSA ASIANOSAISINA OVAT**

B T

kantajana

-ja-

1) SEGUROS CATALAN A OCCIDENTS

2) E B

vastaajina

VÄLIPÄÄTÖS

[– –] tehty 30.12.2020 sen jälkeen, kun tässä asiassa oli annettu kirjallinen tuomio 22.12.2020, jolloin se käsitteli kantajan valituslupahakemusta, ja ennen kuin asian käsittelyä lykättiin ja asianosaisia pyydettiin esittämään

**näkemyksensä unionin tuomioistuimelle esitettävästä
ennakkoratkaisupyyntöstä**

[– –]

JA KUN tuomioistuin on todennut, että jotta se voi antaa tuomion nyt käsiteltävässä asiassa, on tarpeen ratkaista asetuksen (E[U]) N:o 1215/2012 13 artiklan 3 kohdan tulkintaa koskevat kysymykset ja että on asianmukaista pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua niistä,

PÄÄTETÄÄN seuraavaa:

1. Unionin tuomioistuimelle esitetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 267 artiklan nojalla tämän välipäätöksen liitteessä esitetyt, asetuksen (E[U]) N:o 1215/2012 13 artiklan 3 kohdan tulkintaa koskevat kysymykset;
2. Tämä välipäätös toimitetaan viipymättä unionin tuomioistuimeen;
3. Molempia vastaajia vastaan nostettujen kanteiden käsittelyä lykätään yleisesti, kunnes ennakkoratkaisupyyntöön on vastattu.
4. [– –]
5. [– –]
6. Kantajan hakemus valitusluvasta asetuksen (E[U]) N:o 1215/2012 17 ja 18 artiklaa koskevien toteamusten osalta hylätään. [– –]

[– –] **[alkup. s. 2]**

LIITE

A ENNAKKORATKAISUA PYYTÄVÄ TUOMIOISTUIN

- 1 Tämän SEUT 267 artiklan mukaisen ennakkoratkaisupyyntön esittää County Court at Birkenhead (England and Wales) (Birkenheadin kreivikunnan alioikeus (Englanti ja Wales)). [– –]

B ASIANOSAISET

- 2 Kantaja asuu on Englannissa ja Walesissa [– –].
- 3 Toinen vastaaja asuu Irlannin tasavallassa ja omistaa [– –] Alicantessa (Espanja) sijaitsevan kiinteistön (jäljempänä kiinteistö). [– –].
- 4 Ensimmäinen vastaaja toimi tosiseikkojen tapahtuma-aikaan vakuutuksenantajana, jonka kotipaikka oli Espanjassa, ja myönsi toiselle vastaajalle yleisen

vastuuvakuutuksen kiinteistön osalta. Ensimmäinen vastaaja ei ole osallisena toisen vastaajan väitteissä, joissa kiistetään tuomioistuimen toimivalta, tai tässä ennakkoratkaisupyynnössä.

C RIITA-ASIAN KOHDE JA TOSISEIKAT

- 5 Kantaja esittää seuraavat väitteet – joihin toinen vastaaja ei yhdy:
- a. Kantajan perheenjäsenen hänen puolestaan tekemällä sopimuksella toinen vastaaja sitoutui tarjoamaan kantajalle ja hänen perheelleen seitsemän vuorokauden majoituksen kiinteistössä 31.3.2018 alkaen.
  - b. Majoitus varattiin ja maksettiin verkossa.
  - c. Kiinteistöön kuului laatoitettu sisäpiha, joka johti uima-altaalle. **[alkup. s. 3] [alkup. s. 4]**
  - d. Kantaja, joka oli tuolloin 83-vuotias, oli 3.4.2018 kävelemässä sisäpihan poikki uima-altaalle, kun hän kaatui portaan, jota hän ei huomannut, takia maahan oikealle kyljelleen (jäljempänä onnettomuus).
  - e. Onnettomuuden seurauksena hänen oikea lonkkansa ja ranteensa murtuivat ja hänelle tuli otsaan haavoja, ja näiden vammojen vuoksi hänet leikattiin Espanjassa. [– –]
- 6 Kantaja on nostanut kanteen toista vastaajaa vastaan vammojensa ja hänelle aiheutuneiden taloudellisten menetysten vuoksi. Kantaja väittää, että toisella vastaajalla oli häntä kohtaan sopimukseen perustuva ja deliktioikeudellinen velvollisuus noudattaa kohtuullista huolellisuutta ja taitoa sen varmistamiseksi, että kiinteistön käyttö oli kohtuullisen turvallista, ja että tätä velvollisuutta rikottiin. Kantaja väittää (muun muassa), että toisella vastaajalla oli velvollisuus asentaa portaan läheisyyteen kaiteet ja/tai varoituskyltti ja/tai merkitä porras jotenkin. Ensimmäinen vastaaja kiistää olevansa vastuussa, ja toinen vastaaja on kiistänyt englantilaisen tuomioistuimen toimivallan eikä ole jättänyt vastinetta.
- 7 Kanne nostettiin County Court Money Claims Centressä (England and Wales) (rahamääräisiä vaatimuksia käsittelevä kreivikunnan alioikeus (Englanti ja Wales)) 14.4.2019 ja annettiin sen jälkeen tiedoksi vastaajille [– –]. Kantaja vetosi ensimmäistä vastaajaa koskevan toimivallan osalta asetuksen (E[U]) N:o 1215/2012 (jäljempänä **uudelleenlaadittu Bryssel I -asetus**) 11 artiklan 1 kohdan b alakohtaan ja 13 artiklan 2 kohtaan. Ensimmäinen vastaaja ei kiistänyt tätä toimivaltaa ja jätti vastineen. Vastineessaan ensimmäinen vastaaja myönsi, että i) se oli myöntänyt toiselle vastaajalle vakuutuksen, joka käsitti kiinteistön vuokraamisen, ja ii) että se oli velvollinen suorittamaan toiselle vastaajalle korvauksen siltä osin kuin tämä oli vastuussa onnettomuudesta, ”*jollei vakuutuskirjaan sisältyvistä rajoituksista muuta johdu*”. Tämän jälkeen kanteen käsittely siirrettiin County Court at Birkenheadiin.

- 8 Toinen vastaaja kiisti 29.1.2020 päivätyllä kirjelmällään Englannin ja Walesin tuomioistuinten toimivallan käsitellä häntä vastaan esitettyjä vaatimuksia.
- 9 Ennen kuin kyseistä vaatimusta voitiin käsitellä ja kantajalta vastauksena [siviiliprosessisääntöjen (Civil Procedure Rules)] 18 §:n nojalla esitettyihin lisätietopyyntöihin saatujen lisätietojen seurauksena ensimmäinen vastaaja täsmensi kantaansa ja väitti, että vakuutuskirjaan sisältyvät rajoitukset tarkoittivat sitä, ettei vakuutus kattanut sitä, että toinen vastaaja käytti kiinteistöä vastikkeelliseen lomamajoitukseen. Ensimmäinen vastaaja näin ollen kiisti, että se oli velvollinen maksamaan toiselle vastaajalle korvausta onnettomuudesta, ja vaati kantajan siihen kohdistaman vaatimuksen hylkäämistä. Kantaja ja ensimmäinen vastaaja ovat edelleen eri mieltä (ainoastaan) vakuutusturvan [alkup. s. 5] pätevyydestä ja laajuudesta. [– –] Ensimmäisen vastaajan vaatimuksen, joka koskee kantajan vaatimuksen hylkäämistä, käsittelyä on lykätty siihen saakka, kunnes tähän ennakkoratkaisupyyntöön on saatu vastaus.
- 10 Istunnossa, jossa käsiteltiin toisen vastaajan vaatimusta, kantaja väitti, että toista vastaajaa koskeva toimivalta perustui uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohtaan. Kantaja vetosi lisäksi sen 17 ja 18 artiklan mukaiseen toimivaltaan.
- 11 District Judge [– –] käsitteli toisen vastaajan esittämiä väitteitä 7.12.2020. County Court at Birkenhead katsoi 22.12.2020 antamassaan ratkaisussa, ettei se ollut toimivaltainen 17 ja 18 artiklan nojalla. Kantaja on valittanut tästä toteamuksesta, mutta tämä ennakkoratkaisupyyntö ei joka tapauksessa koske uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 4 jakson nojalla esille tulevia kysymyksiä. County Court at Birkenhead teki yhteenvedon asianosaisten 13 artiklan 3 kohdasta esittämistä lausumista ja päätteli, että oli tarpeen esittää ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle, jotta se voisi ratkaista lopullisesti toisen vastaajan esittämän oikeudenkäyntiväitteen, joka koskee englantilaisen tuomioistuimen toimivaltaa.

D ASIAA KOSKEVAT KANSALLISET SÄÄNNÖKSET

- 12 Vuonna 2015 asiassa **Hoteles Pinero Canarias SL v. Keefe**, [2016] 1 WLR 905, Court of Appeal of England and Wales (Englannin ja Walesin ylioikeus) tarkasteli asetuksen (EY) N:o 44/2001 (jäljempänä Bryssel I -asetus) 11 artiklan 3 kohdan (nykyisin uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohta) soveltamisalaa.
- 13 Kyseisen asian tosiseikat olivat seuraavat:
- a. Toinen vastaaja, Hoteles Pinero Canarias SL, oli espanjalainen yritys, joka harjoitti hotellitoimintaa omistamassaan hotellissa.
  - b. Ensimmäinen vastaaja, Mapfre, oli myöntänyt vastuuvakuutuksen toiselle vastaajalle.

- c. Kantajana oli englantilainen matkailija, joka loukkaantui toisen vastaajan hotellissa.
  - d. Kantaja nosti kanteen vastaajia vastaan englantilaisessa tuomioistuimessa.
  - e. Ensimmäinen vastaaja hyväksyi englantilaisen tuomioistuimen toimivallan.
  - f. Toinen vastaaja sen sijaan kiisti englantilaisen tuomioistuimen toimivallan.
  - g. Kantaja vetosi toimivallan osalta Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohtaan. **[alkup. s. 6]**
- 14 Court of Appeal katsoi, että se oli toimivaltainen Espanjaan sijoittautunutta hotellia koskevassa asiassa, kun asiassa oli nostettu kanne myös hotellin vastuuvakuutuksen antajaa vastaan.
- 15 Hotelli valitti kyseisestä päätöksestä [Yhdistyneen kuningaskunnan] Supreme Courtiin, joka esitti elokuussa 2017 [– –] Euroopan unionin tuomioistuimelle] seuraavat ennakkoratkaisukysymykset (**ks. asia C-491/17 [EUVL 2017, C 347 [– –], s 18]**).
- ”a. Edellytetäänkö [Bryssel I -asetuksen] 11 artiklan 3 kohdassa [nykyisin uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohdassa], että vahingon kärsineen vakuutuksen ottajaa/vakuutettua vastaan esittämä vaatimus koskee vakuutusasiaa sillä tavoin, että siinä on kyse vakuutus sopimuksen pätevyydestä tai vaikutuksesta?
  - b. Edellytetäänkö 11 artiklan 3 kohdassa, että syntyy ristiriitaisten tuomioiden vaara, jollei haastamista samaan menettelyyn sallita?
  - c. Onko tuomioistuimella harkintavaltaa siltä osin, salliiko se haastamisen samaan menettelyyn, kun kyse on 11 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvasta vaatimuksesta?”
- 16 Asianosaisten ja Euroopan komission esitettyä kirjalliset huomautuksensa kanne sovittiin ja ennakkoratkaisupyyntö peruutettiin.
- 17 Englannin ja Walesin lainkäyttöalueella sovellettavien tavanomaisten ennakkotapauksia koskevien sääntöjen mukaan ylemmänasteisen tuomioistuimen esittämät toteamukset sitovat alemmanasteista tuomioistuinta. Tässä tapauksessa County Court at Birkenhead on alemmanasteinen tuomioistuin Court of Appealiin nähden.
- 18 Käsiteltävässä asiassa asianosaiset eivät ole vedonneet muihin sopimusvelvoitteita ja sopimukseen perustumattomia velvoitteita koskeviin kansallisiin oikeussääntöihin.

E ASIAA KOSKEVAT UNIONIN SÄÄNNÖKSET19 Uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Vakuutus sopimusta koskevissa asioissa tuomioistuimen toimivalta määräytyy tämän jakson säännösten mukaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan ja 7 artiklan 5 alakohdan säännösten soveltamista.”

20 Uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Vastuuvakuutusta koskevassa asiassa kanne vakuutusenantajaa vastaan voidaan nostaa myös siinä tuomioistuimessa, jossa vahingon kärsinyt on nostanut kanteen vakuutettua vastaan, jos tämä on tuomioistuimen lain mukaan sallittua. [alkup. s. 7]

2. Vahingon kärsineen suoraan vakuutusenantajaa vastaan nostamaan kanteeseen sovelletaan 10, 11 ja 12 artiklan säännöksiä, jos tällainen suora kanne on sallittu.

3. Jos tällaiseen suoraan kanteeseen sovellettavan lain mukaan on sallittua ajaa kannetta myös vakuutusnottajaa tai vakuutettua vastaan, sama tuomioistuin on toimivaltainen heidänkin osaltaan.”

21 **Asiassa KABEG [tuomio 20.7.2017, C-340/16, EU:C:16:576]** unionin tuomioistuimelle esitetty kysymys koski sitä, oliko työnantaja, joka maksoi liikenneonnettomuudessa loukkaantuneen työntekijänsä palkan tämän ollessa sairauslomalla, ”heikompi osapuoli” kolmanteen vastuuvakuutuksen antajaan nähden vedottaessa Bryssel I -asetuksen 3 jakson toimivaltasääntöihin. Julkisasiamies Bobek tarkasteli samassa asiassa [18.5.2017] esittämässään ratkaisuehdotuksessa [EU:C:2017:396] sitä, voitiinko tämä asia luokitella ”vakuutusta koskevaksi asiaksi”. Hänen ratkaisuehdotukseensa sisältyy seuraava [36] kohta:

”En usko, että olisi välttämätöntä tai järkevää yrittää esittää yleistä ja tyhjentävää määritelmää vakuutusta koskevalle asialle ja siten vakuutukselle. Tämä voidaan jättää oikeustieteilijöiden tehtäväksi. On kuitenkin yksi osatekijä, joka nousee esiin tarkastellusta oikeuskäytännöstä ja joka on luontaisesti sidoksissa Brysselin yleissopimuksen ja asetusten muodostaman järjestelmän logiikkaan: tuomioistuimen kansainvälisen toimivallan osalta lähtökohta sen selvittämiseksi, mikä on vakuutusta koskeva asia, on vaatimuksen peruste. Onko tiettyä vastaajaa vastaan nostetun kanteen perusteena (kanneperusteena) sen vahvistaminen, mitkä ovat vakuutus suhteeseen perustuvat oikeudet ja velvoitteet? Jos näin on, asiaa voidaan pitää vakuutusta koskevana asiana.”

22 Julkisasiamies Bobek katsoi, että kyseistä käsitettä on tulkittava itsenäisesti ja yhtenäisesti. Lähtökohta sen selvittämiseksi, mikä on vakuutusta koskeva asia, on ”vaatimuksen peruste” (toisin sanoen on tarkasteltava tiettyä vastaajaa vastaan

nostetun kanteen perustetta). Julkisasiamies Bobek katsoi, että kanteen kohde kuuluu 3 jaksossa tarkoitettun vakuutusta koskevan asian käsitteen piiriin, ”jos se koskee vakuutus-suhteesta johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia”. Unionin tuomioistuin ei tarkastellut tuomiossaan suoranaisesti sitä, missä määrin vaatimuksen on oltava ”vakuutusta koskeva asia”, jotta se voi kuulua 3 jakson soveltamisalaan, eikä sitä, mitä käsitteellä ”vakuutusta koskeva asia” tarkoitetaan.

- 23 Tuomiossa **KABEG** unionin tuomioistuin totesi kuitenkin, että 1) heikomman osapuolen käsite vakuutusta koskevissa asioissa on ymmärrettävä laajemmin kuin kuluttajien tekemiä sopimuksia koskevissa asioissa tai työsopimuksia koskevissa asioissa; 2) työnantajia, joille niiden työntekijöiden oikeudet korvauksiin ovat siirtyneet, voidaan pitää asetuksen 3 jaksossa tarkoitettuina vahinkoa kärsineinä henkilöinä (niiden koosta ja oikeudellisesta muodosta riippumatta); 3) asianomaista [alkup. s. 8] työnantajaa voidaan pitää ”heikompana osapuolena” vakuutuksenantajaan nähden, mistä unionin tuomioistuimen mukaan seurasi, että 4) ”– – työnantaja, jolle liikenneonnettomuuteen joutuneen työntekijän, jolle työnantaja on edelleen maksanut palkkaa, oikeudet ovat siirtyneet, voi ’vahingonkärsineenä’ nostaa kanteen mainitussa onnettomuudessa mukana olleen ajoneuvon vakuutuksenantajaa vastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, johon se on sijoittautunut, silloin, kun suora kanne on mahdollinen”.
- 24 Unionin tuomioistuimella ei ollut tilaisuutta tarkastella ennakkoratkaisukysymyksiä asiassa Keefe, eikä julkisasiamies esittänyt asiassa ratkaisuehdotusta.

F TIIVISTELMÄ ASIANOSAISTEN LAUSUMISTA

- 25 Kantaja väittää seuraavaa:
- a. Asiassa **Keefe** Englannissa annetun tuomion mukaan kantaja voi 13 artiklan 3 kohdan nojalla asiassa, jossa se on nostanut kanteen ulkomaille sijoittautunutta vakuutuksenantajaa vastaan, haastaa vakuutetun, jonka kotipaikka on ulkomailla.
  - b. Tuomiossa **Keefe** esitetystä syistä 13 artiklan 3 kohdan teleologinen tulkinta tukisi sitä, että vakuutettu voidaan haastaa vastaajaksi asiassa, jossa kanne on nostettu vakuutuksenantajaa vastaan, jos kantaja vaatii kummaltakin korvausta vahingosta ja siitä aiheutuneista menetyksistä.
  - c. Kyseessä ei tarvitse olla vakuutuksenantajan ja vakuutetun välinen ”riita-asia”, jossa on kyse vakuutus-sopimuksen pätevydestä tai vaikutuksesta. Ainoa edellytys, jonka on täytyttävä 13 artiklan 3 kohdan nojalla, on se, että vakuutettu voidaan haastaa vastaajaksi asiassa, jossa kanne on nostettu vakuutuksenantajaa vastaan, sen lain mukaan, jota sovelletaan vakuutuksenantajaa vastaan nostettuun suoraan kanteeseen, tässä tapauksessa Espanjan lain mukaan.

- d. Lisäksi ja joka tapauksessa on niin, että jos kyseessä on tällainen vakuutuksenantajan ja vakuutetun välinen riita-asia, 13 artiklan 3 kohta mahdollistaa sen, että vakuutettu voidaan haastaa vastaajaksi samassa asiassa kuin vakuutuksenantaja.

26 Toinen vastaaja väittää seuraavaa:

- a. 13 artiklan 3 kohtaa sovelletaan ainoastaan kanteisiin, jotka koskevat vakuutusta koskevaa asiaa.
- b. Kantaja vaatii kanteellaan korvauksia vahingosta, jonka hän väittää aiheutuneen huolimattomasta lomamajoituksen tarjoamisesta, ja siitä aiheutuneista menetyksistä. Tässä vaatimuksessa ei ole kyse vakuutusta [alkup. s. 9] koskevasta asiasta, eikä siitä tule sellaista pelkästään sen ansiosta, että se esitetään vakuutuksenantajaa vastaan nostetun kanteen yhteydessä.
- c. Tästä vaatimuksesta ei myöskään tule vakuutusta koskevaa asiaa pelkästään sen ansiosta, että kyseessä on vakuutuksenantajan ja vahinkoa kärsineen välinen riita-asia, jossa on kyse vakuutus sopimuksen pätevyydestä tai vaikutuksesta.

G MIKSI UNIONIN TUOMIOISTUIMELTA PYYDETÄÄN ENNAKKORATKAISUA?

27 Tässä ennakkoratkaisupyyntöä esitetyissä kysymyksissä tuodaan esille kolme erillistä kysymyksenasettelua:

- a) jos vahingon kärsinyt nostaa kanteen väitetyn vahingonaiheuttajan vakuutuksenantajaa vastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa hänellä on kotipaikka, uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti, voiko vahingon kärsinyt haastaa vastaajaksi samaan asiaan myös väitetyn vahingonaiheuttajan uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohdan nojalla, jos väitettyä vahingonaiheuttajaa vastaan nostettu kante ei koske ”vakuutusta koskevaa asiaa” (jäljempänä **ensimmäinen kysymyksenasettelu**);
- b) mitä ”vakuutusta koskevalla asiassa” tarkoitetaan uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 3 jaksossa (jäljempänä **toinen kysymyksenasettelu**) ja
- c) jos kantajan ja vakuutuksenantajan välillä on vireillä riita-asia, joka koskee vakuutus sopimuksen pätevyyttä tai vaikutusta, antaako tällaisen riita-asian olemassaolo kantajalle mahdollisuuden haastaa 13 artiklan 3 kohdan nojalla väitetty vahingonaiheuttaja vastaajaksi, kun on kyse kanteesta, jonka hän on nostanut vakuutuksenantajaa vastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa hänellä on kotipaikka, 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti (jäljempänä **kolmas kysymyksenasettelu**).

28 **Ensimmäisen kysymyksenasettelun** mukaiset kysymykset (kysymykset a ja d) esitetään unionin tuomioistuimelle, koska

- a. [13.12.2007] **antamassaan tuomiossa FBTO Schadeverzekeringen (C-463/06, [EU:C:2007:792])** yhteisöjen tuomioistuin vahvisti, että Bryssel I -asetuksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan (uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan) nojalla vakuutetun oli mahdollista nostaa kanne vakuutusenantajaansa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa kantajan kotipaikka on, vaikka vakuutusenantajan kotipaikka olisi toisessa valtiossa (edellyttäen että tällainen suora kanneoikeus sallitaan vakuutus sopimukseen sovellettavassa laissa);
- b. asiassa **Keefe** Court of Appealin (England and Wales) oli ratkaistava, oliko vahingon kärsineellä, jolla oli oikeus nostaa kanne ja joka nosti kanteen [**alkup. s. 10**] väitetyn vahingonaiheuttajan vakuutusenantajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa vahingon kärsineellä oli kotipaikka (Bryssel I -asetuksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla), myös mahdollisuus haastaa vastaajaksi samaan asiaan väitetty vahingonaiheuttaja Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla (uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohdan nojalla). Court of Appeal katsoi, että vahingon kärsineellä oli mahdollisuus haastaa vastaajaksi samaan asiaan, jossa se oli nostanut kanteen vakuutusenantajaa vastaan, väitetty vahingonaiheuttaja, vaikka väitetyllä vahingonaiheuttajalla oli kotipaikka toisessa jäsenvaltiossa (edellyttäen että sovellettavan lainsäädännön mukaan väitetty vahingon aiheuttaja voidaan haastaa vastaajaksi samassa asiassa kuin vakuutusenantaja) ja (mikä tärkeää käsiteltävän asian kannalta) vaikka riita-asiassa väitetyn vahingonaiheuttajan kanssa ei ollut kyse vakuutusta koskevasta asiasta;
- c. Court of Appealin ratkaisu asiassa **Keefe** perustui yksinkertaistaen seuraaviin seikkoihin:
  - i. tuomiossa **FBTO Schadeverzekeringen** ei edellytetty, että kyseessä on vakuutus sopimuksen ehtoja koskeva asia, jotta suora kanne vakuutusenantajaa vastaan voitiin nostaa siinä jäsenvaltiossa, jossa vakuutetulla oli kotipaikka (jos vakuutusenantajalla oli kotipaikka toisessa valtiossa), Bryssel I -asetuksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla;
  - ii. Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 2 kohdan [uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 2 kohdan] nojalla ”vahingon kärsinyt” voi nostaa kanteen vahingonaiheuttajan vakuutusenantajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa vahingon kärsineellä on kotipaikka (jos vakuutusenantajalla on kotipaikka toisessa valtiossa);
  - iii. Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla vahingon kärsinyt voi haastaa vahingonaiheuttajan asiassa, jossa se nostaa kanteen väitetyn

vahingonaiheuttajan vakuutuksenantajaa vastaan (Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 2 kohdan nojalla), vahingon kärsineen jäsenvaltiossa, vaikka väitetyn vahingonaiheuttajan kotipaikka on toisessa valtiossa (jos se on vakuutuksenantajaa vastaan nostettuun kanteeseen sovellettavan lain mukaan sallittua);

- iv. kun Bryssel I -asetuksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ei edellytetty, että riita-asiassa on kyse vakuutusta koskevasta asiasta (kuten tuomiossa **FBTO Schadeverzekeringen** vahvistettiin), jotta vakuutettu voi nostaa suoran kanteen vakuutuksenantajaa vastaan, ei ollut mitään syytä edellyttää, että riita-asiassa on kyse vakuutusta koskevasta asiasta, jotta kanne voitaisiin nostaa väitettyä vahingonaiheuttajaa vastaan (Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla); ja
- v. Court of Appeal katsoi, että sen tulkinta Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohdasta oli asetuksen johdanto-osan 13 perustelukappaleessa (heikomman, vahinkoa kärsineen osapuolen suojele) ja 15 perustelukappaleessa (kahdessa jäsenvaltiossa annettavien **[alkup. s. 11]** keskenään ristiriitaisten tuomioiden välttäminen) määritettyjen tarkoitusten mukainen [uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen johdanto-osan 18 ja 21 perustelukappale];
- d. mahdollisesti ristiriitaisesti suhteessa Court of Appealin asiassa **Keefe** antamaan ratkaisuun julkisasiamies Bobek korosti asiassa **KABEG** esittämässään ratkaisuehdotuksessa, että kaikkien Bryssel I -asetuksen 3 jakson artiklojen on koskettava vakuutusta koskevaa asiaa. Julkisasiamies Bobek otti näkemyksensä esittäessään huomioon Bryssel I -asetuksen johdanto-osan 11 perustelukappaleen [uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen johdanto-osan 15 perustelukappaleen], jonka mukaan tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden on oltava hyvä ja tämän saavuttamiseksi oli tärkeää, että poikkeuksia yleissääntöön, jonka mukaan kanne vastaajaa vastaan olisi nostettava siinä jäsenvaltiossa, jossa vastaajalla on kotipaikka, olisi tulkittava suppeasti;
- e. on epäselvää, edellyttikö yhteisöjen tuomioistuin tuomiossa **FBTO Schadeverzekeringen** (kuten Court of Appeal asiassa **Keefe** katsoi), että kyse on vakuutus sopimusta koskevasta riita-asiasta, jotta Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 2 kohtaa voidaan soveltaa. Unionin tuomioistuin hylkäsi väitteen, jonka mukaan sen perusteella, miten suora kanne vakuutuksenantajaa vastaan luokitellaan Saksassa sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa lainsäädännössä, ratkaistaan kysymys siitä, voidaanko kanne vakuutuksenantajaa vastaan nostaa vahingon kärsineen jäsenvaltiossa, ja huomautti, että se riippuu siitä, onko vakuutuksenantajaa vastaan nostetun kanteen kohteena yleisesti vakuutusta koskeva asia. Court of Appealin näkemys, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa **FBTO Schadeverzekeringen** katsottiin, että

jotta vahingon kärsinyt voi nostaa kanteen vakuutuksenantajaa vastaan Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 2 kohdan nojalla, vakuutuksenantajaa vastaan esitetyn vaatimuksen kohteena ei tarvitse olla ”vakuutusta koskeva asia”, voi perustua näkemyseroon siitä, mitä ”vakuutusta koskeva asia” tarkoittaa (ks. jäljempänä **toinen kysymyksenasettelu**);

- f. Yhdistyneen kuningaskunnan Supreme Court myönsi asiassa **Keefe** vastaajalle (väitettylle vahingonaiheuttajalle) valitusluvan Court of Appealin ratkaisusta. Ennen kyseisen valituksen käsittelemistä Supreme Court esitti ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle. Nämä kysymykset koskivat muun muassa sitä, edellytetäänkö, että vahingon kärsineen väitettyä vahingonaiheuttajaa vastaan nostaman kanteen kohteena on vakuutusta koskeva asia, jotta vakuutettu voidaan haastaa vastaajaksi Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla samassa asiassa kuin vakuutuksenantaja Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 2 kohdan nojalla (kummassakin tapauksessa vahingon kärsineen jäsenvaltiossa). Euroopan komissio tuki unionin tuomioistuimelle esittämässään huomautuksissa väitettä, jonka mukaan [väitettyä vahingonaiheuttajaa vastaan nostetun] kanteen on koskettava vakuutusta koskevaa asiaa. Supreme Courtiin tehty valitus peruutettiin ennen kuin unionin tuomioistuin tarkasteli Supreme Courtin sille esittämiä kysymyksiä; ja **[alkup. s. 12]**
- g. sitä koskevaan valintaan, mitkä uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 3 jaksoon sisältyvän ”vakuutusta koskevan poikkeuksen” taustalla olevat tarkoitukset ja käytännöt olisi asetettava etusijalle, liittyy epävarmuutta, ja se on asia, josta on suotavaa pyytää ohjeita unionin tuomioistuimelta.

29 **Toisen ja kolmannen kysymyksenasettelun** mukaiset kysymykset (**kysymykset b ja c**):

- a. Asiassa **KABEG** esittämässään ratkaisuehdotuksessa julkisasiamies Bobek ilmeisesti katsoi, että ”vakuutusta koskeva asia” tarkoitti sitä, että asianomaisen vaatimuksen on koskettava vakuutus sopimuksesta johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia; siinä ei edellytetty vakuutus sopimusta koskevaa riita-asiaa. Julkisasiamies Bobek esitti näkemyksensä asiassa **KABEG**, jossa oli kyse suoraan vakuutuksenantajaa vastaan Bryssel I -asetuksen 11 artiklan 2 kohdan nojalla nostetusta kanteesta. Julkisasiamies Bobek katsoi, että edellytys, jonka mukaan vakuutuksenantajaa vastaan nostetun kanteen kohteena on oltava ”vakuutusta koskeva asia”, täyttyi jo pelkästään sen vuoksi, että vakuutuksenantajaa vastaan nostetussa kanteessa oli kyse vakuutus sopimuksen mukaisia kyseisen vakuutuksenantajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevista kysymyksistä. Yhtä selvää ei ole se, miten väitetyn vahingonaiheuttajan (joka on vakuutettu vakuutus sopimuksen perusteella) haastaminen samassa asiassa, jossa nostetaan suora kante vakuutuksenantajaa vastaan, voisi koskea ”vakuutusta koskevaa asiaa”;

- b. Edellä mainitussa Supreme Courtin unionin tuomioistuimelle esittämässä ensimmäisessä kysymyksessä (ks. 15 kohdan a alakohta) katsottiin, että ”vakuutusta koskeva asia” voi tarkoittaa (toisin kuin julkisasiamies Bobek katsoi asiassa **KABEG** esittämässään ratkaisuehdotuksessa), että riita-asiassa on oltava kyse vakuutus sopimuksen pätevyydestä tai vaikutuksesta;
- c. Unionin tuomioistuinta pyydetään näin ollen selventämään sen edellytyksen luonnetta ja laajuutta, että jotta uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 3 jaksoa voidaan soveltaa, kyseessä on oltava ”vakuutusta koskeva asia”, erityisesti silloin, jos vahingon kärsinyt, joka nostaa suoran kanteen vakuutuksenantajaa vastaan uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 2 kohdan nojalla kotijäsenvaltiossaan, haluaa haastaa samaan asiaan väitetyn vahingonaiheuttajan uudelleenlaaditun Bryssel I -asetuksen 13 artiklan 3 kohdan nojalla, jos väitetyn vahingonaiheuttajan kotipaikka on toisessa valtiossa.
- 30 County Court at Birkenhead esittää näin ollen kunnioittavasti unionin tuomioistuimelle jäljempänä muotoillut ennakkoratkaisukysymykset: **[alkup. s. 13]**

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMELLE

ESITETTÄVÄT ENNAKKORATKAISUKYSYMYKSET

- a. Edellytetäänkö [tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksen (E[U]) N:o 1215/2012 [– –] 13 artiklan 3 kohdassa, että kanneperuste, johon vahingon kärsinyt vetoaa kanteessaan vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, koskee vakuutusta koskevaa asiaa?
- b. Jos a kohtaan vastataan myöntävästi, onko se, että kanne, jonka vahingon kärsinyt haluaa nostaa vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, perustuu samoihin tosiseikkoihin ja esitetään samassa asiassa kuin suora kanne vakuutuksenantajaa vastaan, riittävä oikeuttamaan päätelmän, jonka mukaan vahingon kärsineen kanteen osalta on kyse vakuutusta koskevasta asiasta, vaikka kanneperuste, johon vahingon kärsinyt vetoaa kanteessaan vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, ei koske vakuutusta?
- c. Lisäksi ja toissijaisesti, jos a kohtaan vastataan myöntävästi, onko se, että vakuutuksenantajan ja vahingon kärsineen välillä on vireillä riita-asia, joka koskee vakuutus sopimuksen pätevyyttä tai vaikutusta, riittävä oikeuttamaan päätelmän, jonka mukaan vahingon kärsineen kanteen osalta on kyse vakuutusta koskevasta asiasta?
- d. Jos a kohtaan vastataan kieltävästi, riittääkö, että vakuutuksenottajan tai vakuutetun haastaminen vastaamaan asiassa, jossa on nostettu suora

kanne vakuutuksenantajaa vastaan, on sallittua sen lain mukaan, jota sovelletaan vakuutuksenantajaa vastaan nostettuun suoraan kanteeseen? **[alkup. s. 14]**

TYÖASIAKIRJA